

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful iese de două ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă — Prenumerarea se face în Sibiu la expeditorii foiei; pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expeditorii.

N° 24. ANUL I.

Prețul prenumerației pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c.; ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. șirul cu slove mici.

Sibiu 25. Martie 1853.

Asilul refugiaților în Anglia.

Cine va fi privit cu luare aminte la încercările cele reușite ale democraților, prin care se siliră a restaura de nou pacea și liniștea Europei cu ocaziunea turburărilor din urmă dela Milan, va fi potut trage convingerea, cumcă aceea pace și liniște a Europei, de care poporele au astăzi atâta trebuință, numai așa se poate asigura, decât a ei turburătorii neliniștiți, vor fi scoși din cuibul lor, care până acum a fost Anglia și republica Elveției, trămițându-se la America, de unde mai anevoie și pot pune în lucrare planele lor cele cutrierătore de principiul monarhic, ce domnește astăzi în Europa. În minutul când vedem, că domnitorii de astăzi, pătrunși de acest principiu, se înțeleg între sine pentru depărtarea reului ce amenință din partea acelor capite neastâmpărate, nu va fi fără de interes a afla, cumcă a depărta din Anglia pe străini, bună oră cum sânt și democrații de astăzi, n'ar fi un lucru nou, nepractizat până acum în aceea țară. Trăesc până astăzi câțiva bărbați de stat, cari dela anul 1814, până la 1822 au votat pururea pentru depărtarea străinilor în legea pentru străini. Între acești bărbați este și ministrul primar de astăzi contele Aberdeen.

Proiectul cel dinteiu de lege pentru depărtarea străinilor s'au făcut la anul 1793. Spaimea de revoluțiunea franțozescă pătrunsese pe englezi atâtu de tare, în cătu, cu tôte că moțiunea se făcu numai la 19 Decembre, până la sfârșitul acelei lune ea trecu prin tôte stadiile casei de gios. În cursul desbaterilor opozițiunea se sili din tôte poteri a trage la îndoeală faima ce se lățise cumcă în Birmingham se făuresc pumnare pe socoteala turburătorilor de pacea publică. Ce făcu însă faimosul deputat Burce? El scose un pumnar de acele, îl redică în sus, ca pe un semn netăgăduit despre acel complot, și apoi îl trânti de pe tribună cu mânia gios. În 4 Ianuarie legea pentru depărtarea străinilor era și publicată. Hotăririle ei era foarte aspre. Mulți străini nu se lasară să între nici într'o scelă de ale Angliei; fiăcare străin trebuia să întrebe mai înteu înscris fi va suferit, în aceea țară, decât va aduce tôte hărțile de legitimațiune. Decă vreunui i se da voie a petrece acolo, i se prescria drumul pe unde era să mērgă la locul care i se asemna pentru petrecere, pe care el apoi n'avea voie alu părăsi fără o învoire deosebită. Îndată ce prin portarea sea ar fi pricinuit o neplăcere, ar fi deșteptat vreun prepus, poté fi tras de loc la răspundere de către magistratul locului și în câteva ore ajungé dat peste graniță. Vătămându cineva legea aceea, trebuia să știe că se va ajunge în prinsore, se va depărta în altă parte a lumii. Din acesta se vede, cumcă nepăsarea și neîngrijirea ce domnește astăzi în Anglia în privința străinilor, și pe care gazetele engleze se silesc a o deduce ca o urmare firască a libertatei

constituțională de care se bucură Anglia, nu a fost totdeauna, de și libertatea engleză, pe timpul când se introduse legea pentru depărtarea străinilor, nu era un așezământ nou, ci trecuse de o sută de ani, asemenea și ministeriul Pitt, Fox, Bury, Grey și alții, nu putem zice că a fost mai puțin apărătorul de constituție și drepturile poporului englez de cât este cel de astăzi.

Aceasta, ce e drept, a fost pe la anul 1793. Însă Anglia n'avea atunci mai multă pricină a se teme de lățirea ideilor revoluționare și de macinațiunile turburătorilor, de cum are Austria în anul 1853. Deci dacă Austria s'ar putea să se uite din Anglia, cum se portă aceea de la anul 1793 – până la 1812, atunci cel puțin nu i'ar putea zice în Londra cumcă aceasta e o tractare neuzită. Cu toate că Austriei nu'i trece prin minte a se folosi de asemenea măsuri, până când i sta altele în dispoziție.

Dar va zice cineva, cumcă acesta e lucru veciu! Să aducem dar un exemplu dintru timp care m'a trecut așa de mult. La anul 1822 se escară turburări în Irlanda, adică una din ranele cele multe pe care Anglia le înfipse acestei țări nefericite de trei sute de ani începând iarăși a săngera.

Ministrii propuseră parlamentului la 1822 două măsuri privitoare la prolongirea stării de asediu. Una din aceste măsuri atât de departe, în cât dacă vru' să irlandezii s'ar fi aflat sărăciți și sărăciți pe uliță, fără pricină cuviincioasă, el se aresta de loc, și la sentința unui tribunal stătoriu din trei bărbați de ai guvernului, se judeca la deportație în altă parte a lumii. Va să zică prin legea aceasta se călcă în picioare toate aranjamentele constituționale și personale. Și totuși deciară marșalul Londrei motivându măsura aceste, cumcă mișcările din Irlanda nu sânt îndreptate în contra guvernului; ele n'au d'a face nimic cu frigurile cele obștești de revoluție din Europa; ci sânt de o natură deosebită, nici provin din apăsarea religioasă; fără pe ele le produse lipsa și apăsarea proprietarilor și a arendașilor de pământ. Pentru înlăturarea acelei apăsări parlamentul până astăzi încă nu făcu nimic; căci încă și acum se pot scote beții lucrătorii de pământ din case și moșii într'o zi cu sutele. Dar totuși parlamentul cu punerea în lucrare a acestor măsuri constituționale și sugrumătoare de libertate personală se grăbi atât de tare, în cât proiectul de lege într'o zi se citi pentru întreaga, a doua și a treia oră în ambele case, și în ziua următoare el și avu tăria de lege. Noi nu cunoștem țări în Europa, unde în o asemenea cauză să se fie lucrat cu atâta iuțea! Dar nici aflăm altă țară unde în termen de 20 de ani să se fie împușinat locuitorii așa de tare ca în biata Irlanda.

Însă să ne reîntorcem la legea pentru străini. Anglia se ține de legea aceasta până la anul 1825, și anume de la anul 1814 o renouă totu câte pe doi ani, măcară împrejurările erau mult mai blânde de cât la început. Dintre toate desbaterile ce decurseră în cauza aceasta nu bate mai tare în ochi ca cele de la anul 1816 și 1818, pentru că anii aceștia urma după timpuri război, prin urmare seamănă puțin mult cu anii noștri 1852 și 1853. (Va urma).

Monarhia Austriacă Transilvania.

Sibiu 24 Martie. Precăt știm înaltul Guvern civil și militar a binevoit a împărți ajutoarele stipendiare de 5 fl. m. c. ce înaltul Ministeriu de cultură și de învățământ public s'a îndurat ală aplacida și pe anul acesta școlastic la 60 de studenți seraci din Ardeal de toate confesiunile, la următorii școlari și anume:

1. În Academia de drepturi de aici. Luī I. Bodila, T. Clococian, C. Coman, Ioane Roman, Ioane Radu, P. Vulcan, Friedricū Ernest, și Gustavū Cauffman.
2. În gimnasiulū mare evangelicū și la șcōla reale de aici: luī I. Banciū, P. Manū, S. Iosif, Z. Moga, I. Morariū, S. Drogomanū, I. Popovici, P. Titus, I. Telea, I. Sander, A. Veber, M. Zai, S. Șler, A. Kelner, A. Cain.
3. În gimnasiulū romano-catolicū de aici: luī I. Oprișor, A. Predovici, N. Ceretea, A. Tincu, M. Lazar, A. Trombitaș, A. Bărsanu, I. Popū, S. Horvat, A. Decei, L. Coler, I. Hițing.
4. În șcōla normale catolică de aici: luī F. Dobruți, F. Ileş.
5. În institutulū teresianū de orfanī: lui P. Fodor, I. Coțan, G. Crișan.
6. În institutulū teologico preparandicū greco resăritenū de aici: lui D. Hania, Visarionū Romanū.
7. În gimnasiulū romano catolicū din Clujiū: luī I. Nemeș, I. Galū, L. Pan, L. Popovici, N. Cozma, G. Silași, F. Mac, S. Emberi.
8. În gimnasiulū evangelicū și șcōla reale din Brașovū: luī G. Petrovici, A. Betners.
9. În gimnasiulū evangelicū din Sigișorā: luī Z. Boī.
10. În gimnasiulū unitariū din Clujiū: luī P. Sabo, F. Varga, A. Buzugani, F. Iosef, D. Gengeși.
11. În gimnasiulū reformatū din Clujiū: luī A. Becec.
12. În gimnasiulū reformatū din M. Oșorheiū: luī F. Peterfi.

Adeveratū că aū fostū mai mulți studenți care în privința progresulū bunū arū fi meritatū a se împărtași și din acestē ajutorie, dar fiindū că nu se putură ajunge pentru toți, s'a păzitū principiulū, ca să se împărtească la cei mai seraci, cariī atâtū în privința progresulū, cât și mai cu sēmă a moralității preceleze.

În privința confesiunelorū s'a păzitū principiulū ca fieșcare confesiune să fie reprezentată după numerulū și lipsa ce o simte cu privință ore mai are ea din altă parte vreunū ajutoriū sēu stipendie stătătorie sēu nu? De aici urmă dară ca romaniī să iaie partea cea mai mare. În privința institutelorū dorința fu, ca pe câtū se pōte să se împărteșească școlariī din tōte institutele acesteī țere, iară mai vartosū din cele din Sibiū, și alte orașe mai mari, unde și scumpetea este mai simțitoră. Iară ca școlariī se simtă vreunū folosū mai bunū din acestū ajutoriū, se hotără ca cei ce laū avutū anū, să'lū aibă și în anulū acesta, în câtū aū fostū iarăși recomandați ca demni de Directoriulū lorū.

Noī sperămū că cei ce s'a împărtașitū din aceste stipendie, iară mai cu sēmă romaniī vorū și să prețuiescă părintesca îngrijire a stăpânirei și se vorū sărgui prin unū progresū îndestulitorū, iară mai vartosū prin purtare bună, nepătată a căștiga și mai departe atâtū îndurarea stăpânirei, cât și complăcerea mai marilorū, și stima concetățenilorū seī, iară cei ce deocamdată nu s'aū potutū lua în considerațiune vorū prețui împregiurările, și se vorū arăta fără nici o smintelă demni de a fi considerați cu alta ocașiune prin sporiū bunū și portare solidă, căci astăzi nimicū nu pōte mai tare rădica pe unū tinerū la fericire, decât unū caracterū solidū și retragerea dela apucătore necuviințiose.

– Pentru unū tinerū născutū în Transilvania, care studiesă în Viena la institutulū politehnicū studiele matematico - tehnice, sēu hemicō - tehnice s'a descisū concursū pentru unū stipendiu de dōe sute fl. arg. până la 15 Maiū.

– Pentru ocuparea postulū de medicū de carantină la Turnu-Roșiū s'a descisū concursū iarăși până la 15 Maiū c. n.

Gazeta universale are în Nr. 85 un articol din Viena cu dată din 20 Martie, în care descrie starea țărilor iobagi din Ungaria înainte de redarea iobăgiei. Auctorele acestui articol vrea să fie bine informat despre starea tuturor națiunilor din acea țară, fiindcă cum se vede a citit „Scițele din Ungaria“ al lui Elsner, din care citează unele neajunsuri și necuviințe ca batjocure asupra românilor, în privința cărora ne luăm îndrăsnelă a reflecta pe D. corespunzătoare, cumcă noi încă cunoștem unele din aceste necuviințe de drept, însă cu aceea modificare, că ele nu sânt caracteristice numai românilor țării din Ungaria, ci mai mult se mai puțin ori căru țărăn din Ori ce țară. Iară asertul dumnului, unde zice: „S’a observat că decă descalecă vreunele familie nemțești (șvabești) în Bănat în vr’un sat românesc, atunci într’o vârstă a vieții, se mai târziu se nemțește tot satul. Ușiorul de minte român nu’și poate scuti bunul se de sarguința nemțului, se cu expresiune tehnică; Nemțu îl mănăncă afară, și fostul proprietar român se face în sfârșit văcariul acuisitoriului mai târziu nemțu.“ Este o minciună atât de pipăită de nu ar trebui nici să ne ocupăm cu ea, dar cu toate acestea nu putem a nu întreba pe auctorele acestui asert atât de îndreptat, cât și neadeverat, unde este acel sat în Bănat, se în ori care altă țară a lumii întregi, în care vreo câțiva nemțori se fie fost în stare a nemți pe toți românii? Ba din contră noi ne încumătam a zice fără nici o sfială, cum că un sat întreg de nemți nu este în stare a nemți numai o casă română, ce s’ar afla în acel sat. Românul este prin datinele, obiceiurile, iară mai vartos prin religiunea sa, – care pururea a fost păzitorul neadormit al naționalității sale – atât de eterogen către nemți, de nu se va poate nici odată – afară numai prin silă – nu în o vârstă a vieții, dar nici în vechi, asimila cu ei. Și apoi noi știm din contră, că tocmai unii din germanii mai făimoși Ardeleni se încercară a zice că românii din fosta țară sesescă, ar fi venit ca păstori la Sasi, și eată că acuma îi întrec cu mult în număr. – Cum dară nu se nemțiră acestia? Se vede că și acest auctor este unul din cei mulți svațoși, ce trec peste un sat, două românești și vedă doi, trei români cum își suflă nasul în basmaoa naturale, tocma așa ca țărănul de o seminție cu el, și de aci vră să încarce o necuviință în spatele întregii națiuni române, ca se vedă cei ce’l vor citi, că au observat în călătoria sa și cele mai mici lucruri.

Din cele ce a suferit românul până acuma mai că nu ne vine a crede că este ușior de minte atâtă, câtă acesta greșelă să fie caracteristică pentru națiunea întregă, se cel puțin pentru un număr mai mare de ei. De au înșelat dumnul pe vreun român, aceea nu iară fi tocmai cu onoare, cu atâtă mai puțin, i sară poate da de aci ocaziune ală caracteriza de ușior de minte. Decă starea avuției a șvabului din Bănat a fost până acuma mai bună decâtă a românului, acesta a fost lucru firesc și a venit dela împregiurări. Românul a fost iobagiu cea mai mare parte împins și tras mai din toate părțile, unde din contra șvabu așezat pe pământuri fișcali a plătit puțin și a tras mult, a fost scutit și apărut din toate părțile ori cum multă mai bine ca românul. Să vedem însă acuma după ce s’a întorsă fôea mai întreceva șvabul pe român, care și până aci în multe părți șia lucrat pământul tocma ca și șvabul. – Cu toate acestea românii din Bănat trăesc bine cu vecinii se consăteni se șvabi, și spre semn de prietenia ei se numesc unii pe alții șogori, și putem cu tot dreptul și spre lauda lor zice, că astfel de descrieri nu ar eși din condeiul vreunui german care cunoște starea lucrului ci ele sânt efluviile acelor aventurieri svațoși, cari umblă rătăcind prin țere cu vapore, drum de feră, se cară iuți ca să scrie din una și din alta „Scițe“ cele aud de pe ulițe se prin cărciume, și de aceea ei zic că Sibiul este aproape de Hermanștat.

Belgrad ũ 19/31 Martiũ. Astãzi la 11 ore se sfinãi cu o solenitate rarã monumentulũ redicatũ aici în piaãa de cetate întru eterna suvenire a bravului eroũ Ludovicũ de Losenaũ – Colonelũ de cavaleriã, – care dupã ce dãdu lumẽi cele mai vie exemple de bravurã, ãi credinãã cãtre augustulũ seũ Monarhũ, cãzu în resbelulũ din 1849 în ataculũ celũ însemnatũ dela podulũ Simeriei (piãci) rãnitũ fiindũ de morte, care a ãi muritũ ãi s'a înmormãntatũ la Sibiiũ. – Înainte de sfinãirea memoratului Monumentũ, sevãrãinduse misa solenã în biserica catedrale r. c. de aci, ãinu Mãr. Sea D. Episcopũ r. c. I. Haĩnald o cuvãntare fõrte potrivitã acestei solenitããi. Apõ se fãcu cerimonia de sfinãire, ãi subt bubuitulũ tunurilor, ãi tragerea clopotelorũ, s'a luatũ perdea de pe monumentũ. La amãzi se dedu unũ prãnzũ generale la ospãtãria „Porumbu“ la care banda militarã din Sibiiu, ãi resunetulũ tunurilor la rãdicarea toastelorũ dovedescũ pe la noi o zi rarã. – Acestũ monumentũ este frumosũ lucratũ ãi are aceea mare însemnãtate cã pãtra fundamentale s'a pusũ la elũ ciarũ de mãna Maiestããii Sele Prãgraãiosului nostru Împeratũ.

Bãnatũ. Noi atinseserãmũ în Nr. 19 al Telegrafului romanũ despre o deputããiune mãrãã, carea se pregãtia din Bãnatũ ãi Voivodina a merge la Viena spre fericitarea Împeratului. Despre acãsta deputããiune ne scrie acuma Gazeta Timiãorei, cum cã ãi acãsta ãerã de corõnã nu mai puãinũ credinciosã decãtu cele lalte, nutria în privinãa acãsta o viã speranãa, ãi idea patrioticã, ce vrea sã aducã la deplinire era mãrãã ãi demnã de o ãerã de corõnã, care în totũ timpulũ a ãtiutũ arãta alipirea sea cãtre casa domnitõriã. Era adecã sã mãrgã o deputããiune, ce avã sã constã din deputããii fieãtecareia clase, din fiecare cercũ, la Viena ca sã aducã Maiestããii Sele Împeratului fericitarea popõrelorũ. Înã multele pregããiri ce erau de lipsã pentru întreprinderea unei aãia de grandãã solia, cu tõtã miãcareã cea mai neobositã, din împedecarea comunicaãionelorũ aduserã pentru loialii locuitorĩ acestei ãere o neplãcutã întârziere. ãi aãia Escelenãia Sea Guvernatorele acestei ãeri se arãã aplecatũ a primi acãsta adresã de loialitate din mãnile deputããiunei, ãi a o aãterne cu o conscientiosã descriere a împregiurãrilor, ce oprirã arãtarea de omagiũ personale, la treptele sacratului tronũ alũ Maiestããii Sele.

Solena reprezentare a adresei se sevãrãsi în 29/17 Martiũ ãi Prãsfinãia Sea D. Episcopũ romano-catolicũ alũ Cianadului A. Ceiagi ca conductore ãi oratore avu onõre a o înmanua Escelenãiei Sele D. Guvernatore.

Adresa sunã aãia:

Maiestatea Võstrã ce. r. apostolicã, Prãindurate Dõmne Împãrate! Spaĩma ãi frica, indignããiunea ãi abominarea, speranãa ãi îngrigirea, bucuria ãi mulããmirea aũ apucatũ peptul nostru de la 18 Fevruariũ încõce; înã unũ simãimintũ a stãpãnitũ pe tõte cecelelalte, simãimãntulũ de speranãã religiosã la Dumnezeũ cum cã elũ aũ cãutatũ la cucernica smereniã a Maiestããii Võstre ce. r. apostolice pe stradele Vienei, ãi aũ hotãrãtũ în a sea nemãrginitã îndurare a scuti scumpa ãi plina de viitorii viaãã a Maiestããii Võstre pentru lumea creããinãscã, ãi biserica lui, pentru mãntuirea omenirei, ãi binele popõrelorũ Austriei de tõte atentatele ale inamicilorũ civilisaãiunei, ãi a societããii. Acãsta mai înaltã confidenãã a fostũ cea mai mare a nõstrã mãngãiere în zilele de îngrigire cele pline de spaĩmã, ea a înãlãatũ devõtele nõstre ruge la Dumnezeũ, ea învie acuma bucuria nõstrã, ãi încuragiazã a nõstrã credinãã cãtre viitorii. – Nicĩ odatã ea sã nu ese din pepturile nõstre, ci mai tare sã întemeiazã în adãnculũ sufletului a nõstrã fidelitate, sã sfinãescã a nostru omagiũ, sã întãrãescã a nõstrã credinãã cãtre misiunea dumnezeescã a Maiestããii Võstre ce. r. apostolice: – sã ne învie cu totũ ãi prin totũ, ãi sã stãpãnescã tõte ale nõstre datorinãe de subpuãii.

După ce dară credințioșii subpuși ai Voivodinei sârbești, și ai Bănatului temesiană de toate națiunile, și confesiunile cu cea mai mare supunere așterne Maiestatei Vóstre ce. r. apostolice de nouă devotamentul lor de neclintită fidelitate, ei nu aducă vorbe, ce a resunată, ei aducă nouă înviitorie simțiminte de afirmare, pentru alii lor dela Dumnezeu rânduită și spriginită plin de învingerii cucernicului Domn și Împărat, ei aducă simțiminte a sacrificiului de bună voință către multă zicătoare de visă, în care Maiestatea Vóstră ce. r. apostolică a pus condițiunea fundamentale a păcei creștinești din lume, și buna stare universale a tuturor popórelor Austriei vați îndurată a li o face datoriă, ei aducă simțiminte de credințiosă cucernică mulțemire lui Dumnezeu, a cărui îndurată oci a privit de repețite ori minunată asupra din strămoși cucernica casă domnitóriă Habsburgo-Lotringă, și a mântuită, credințioșele popóre a le Austriei de stăpânirea afurisiților de Dumnezeu.

Cel mai scelerat din toate criminele are cu bună seamă alta calculațiune, însă Domnul oștilor la dat de rușine. Pericolul a mărită amorul și alipirea, toate popórele și gintele sântă hotărâte a se sacrifica pentru Monarhiul ce s'a uns cu însuși sângele său, și a dată viitorului o nouă direștiune.

Îndurațivă ce. r. Maiestate apostolică Prăgrațiosă a ne concede, ca să putem depune aceste propensiuni, și simțiminte, pe care noi în devótele noastre ruge nu vom lipsi a le afirma înainte celui a totă puternic în cea mai mare devoțiune și nestrămutată fidelitate la treptele sfințitului tron al Maiestății Vóstre apostolice, cu cemarea binecuvântărilor lui, ca el să țină viața a Maiestății Vóstre apostolice ce așa cu greu este consacrată binelui nostru, să o scutască și binecuvinte. Cu acesta făgăduințe murim noi ca ș. ce. l.

Numita deputațiune consta din Domni: Ioane Candebo, Ioane Teconici, Hartvig de Benson, Ștefan Barone Duca, Miloșiu Dragici, Arman Barone Fehtig, Hofstedter Ignățiu, Ioane Corvner, Ioane Cöver, Vasiliu Lazarovici, Lazar Sigismund, Georgiu Manasi, Ștefan Mihailovici, Andrei Mocioni, Georgiu Nicolici, Ștefan Oltvani, Antoniu Sabo, Teodor Serb, Georgiu Stoiacovici, Ioane Stoianovici și cetatea liberă a Timișórei reprezentată prin Consulele ei D. Ioane Praer, și prin DD. Ludovic Persuder, și Mihaile Șevici. În frunte stă Prăsfînția Sea D. Episcop Alecsandru Ceaiagi.

Adresa este legată în catifea roșă, și este un cap de operă de caligrafie.

Toți deputații au fost ciumați în zioa aceea la prânzu decătre Escelenția Sea D. Gubernatore.

Gazeta Timișórei înceie așa: De și noi mai târziu decătu ceilalți supuși ai Monarhului am fost favoriti a esprima a noastră alipire către preiubitul Împărat, și ai aduce ale noastre fericități pentru norocosa abatere de pericol, și pentru lunga ținere a glorioșei sele stăpâniri, totuși aceste fericități vor servi Maiestatei Sele preinduratului nostru Monarh, care cu petrecerea Sea în țera noastră de corónă s'a convins de sincera loialitate a poporațiunei, totă spre aceea îndestulare, ca și cele ce s'a adus mai nainte; pentru aceea noi și trăim în convingere cumcă Maiestatea Sea sincerile semne de loialitate și acelor credințioșe popóre, ce locuescă acesta țera de corónă, se va îndura a le primi cu obicinuita bună voință și grație.

Ungaria. Guberniul militar și civile de acolo a pus pe capul cunoscutului de rău căpitan al hoților din Ungaria Roja Șandor o sumă de 10,000 fl. mon. comv. său 25,000 m. valut.

Acest prețiu îl va poté pretinde ori cine, din ori ce stare, care său însuși el, său cu ajutoriul altora, prin propria activitate, său prin secură arătare ce ar face la organele de securitate, său militari pentru prinderea și trădarea lui.

Acestu premiū se va aplacida și aceluī, care în dreptulū apărării de sine, seū în urma gonirei lui Roja Șandorū arū trebui să'lū omóră.

Plătirea acestorū banī se face fără nici o întârziere la aripa de comanda cea mai aprópe a giandarmeriei, seū la vreunū prefectū de comitatū.

Descrierea lui personale este următória: Omū ca de 40 - 42 de anī, de statură mai multū mică ca mizlociă, țépănă, îndesată, are părū întunecatū, și o căutare posomorătă, pórtă mustațe și favorite.

Și acésta este o dovadă viă, cătă îngrigire are părintésca nóstră stăpănire pentru asecurarea persónei și a avuției supuților seī, și că nu cruță nici unū sacrificiū, ca să'ī scutésca de acestū reū prin mesure potrivite.

Austria. V i e n a 27 Martiū. Despre cuestiunea orientale Loidulū se exprimă precum urméză. Noi avurămū o septemână plină de suprinderi. Amū fostū cuprinși în Parisū, în Londonū, și în alte locuri, numai în S. Petersburgū nu. S'aū pusū în mișcare flotele, fără să se știe apriatū de ce, sa nepăciuitū lumea prin vorbe góle, și apoi sa împăciuitū însăși iar numai prin vorbe góle. S'a făcutū pe întunecū o mulțime de dispușețiunī, și încă nu s'a luminatū destulū ca să vedemū fostaū ele de lipsă seū de prisosū. Îngrigitoriulū trebilorū britanice a trimisū o găliă către admiralele Dundas la Malta cu rogare ca să întindă pânzele către Dardanele. Acésta știre ajunsă prin Telegrafī la Londra mai nainte de ce arū fi sositū acolo vreo depeșă dela Admiralele seū dela purtătoriulū trebilorū. Lordulū Ruselū nu știū respunde altfeliū interpelațiunei, ce ise făcu în privința acésta, decât prin o mărturisire de a sea adăncă necunoștință despre totū ce s'a fostū întâmplatū. Mișcatusaū însă Admiralele Dundas din Malta seū nu s'a mișcatū, este numai o coniectură. Totū aceea știre, ce a ajunsū la Londonū, a venitū vreocâteva óre mai nainte în Parisū. Fără a perde vreunū momentū s'a telegrafisatū la Tulonū, să pregătésca o escadră franțeză și să o espedue în apele turcești. Burza parisiană veni în nepăciuire mare. O zi mai târziū stātu unū articulū în „Monitore“ care să o odihnésca. Estravaganța acesteī situațiunī fu însă, că nici „Monitorele“ nici stăpănulū monitoareluī știa ceva pozitivū asupra statuluī lucrurilor. Să împăciuia numai din causă, căci în pusețiunea neștinții, în care se afla, publiculū mai bine vru a fi liniștitū, decâtū agitatū. După ce se lăși știrea peste conținente, cum că mai întâiū din Malta o flotă engleză, apoi din Tulonū una franțeză se mișcă către Arhipelagū, afirmaū toți politicii nostri de coniecture cumcă amăndoe puteri maritime arū fi lucratū în coiņtelegere. Lucrulū se arătă cu atătū mai aplausibilū, cu cătū ambasadorele englezū în Constantinopole Lordulū Stratfortū, tocmai atunci se îndepărtase de Parisū, după ce elū mai nainte din însărcinarea Stăpănirii sele cu stăpănirea Franțozésca a ținutū mai nainte o conferință lungă în privința tebilorū turcești. Însă posibilitatea totū nu a fostū adeverată. Cunoscuta ordine s'a trimisū fórte iute la Tulonū, pote într'unū parocsismū de geloziă către Anglia, și precum știmū acuma apriatū, fără să se fie făcutū cabinetuluī englezū mai nainte asupra acesteī rezoluțiunī vreo împărțășire. Despre acésta a fostū Anglia fórte indignată, și organulū ministeriuluī englezescū deciară fără sfială, cumcă Anglia nu are nimicū a face cu politica Franției în cuestiunea orientale. Franția, zice ea, portă însăși vina despre pășirea Rusiei în Constantinopole. De ce ea a lăsatū pe D. Labalete a păși așia impuitoriū în cuestiunea S. Mormăntū? De ce a fostū imperatulū franțozescū atătū de ambițiosū ca să se îndese de patronulū lui? Ce are Anglia de acolo, decă va avea biserica grecésca, seū cea latinésca în Ierusalimū, mai mari privilegie. Aū dóră Anglia să se lupte pentru causa Papei?

Anglia dară nu știe decât are să facă cauza Franței, de a sea propriă, nu știe nici aceea, ore potesă despărți de ea pe unu timpu mai lungu. Într'aceea face posomorâtelorū sele tóne ușurare prin vorbe mâniaose. Se așteptă sfârșitulū în Londonū, în Parisū și preste totū loculū. Pretutindené încă nu se știe, ce se vrea, arū fi de voitū, și trebue voitū, numai în cabinetulū rusescū domnește evidențiă, și rezoluțiune.

Pentru Rusia nu a fostū nici odată timpulū așia favoritoriū planelorū sele, ca acestū de acum. Nicī odată n'a avutū în cuestiunea orientale atâtū de puținī contrarī ca astăzi, misiunea principelū Mencicofū la Constantinopole, sfârșescă ea cum va vré, este istoricā. De se va isprăvi ea în pace, atunci prin ea apune împerăția turcească în pace, de se va isprăvi ea cu resbelū, atunci áceta apune în resbelū. De va dobândi împeratulū Rusiei dreptulū de a denumi pe Patriarhulū Constantinopolei, și Patronatulū asupra creștinilorū grecești în Turcia, atunci este iarăși la anulū 1853 în faptă restauratū Imperiulū, care tocmai nainte cu patru sute de anī în luna lui Maiū anulū 1453 a căzutū cu asaltulū Constantinopolei prin turcī.

Borusia. Berlinū. În áceta cetate s'a descoperitū în 26 Marțiu unū complotū, care trasă după sine mai multe arestări. O corespunđință din 29 Marțiu ne spune că complotulū acesta are mai seriósă față, decâtū ce se póte presupune la începutū. S'a cercetatū în zioa aceea ca la 80 case, și s'a arestatū ca la 40 de persóne. Tóte operațiunile se parū că arū fi începutū după unū planū bine organizatū la 12 ore. Poliția a fostū din Londra mai nainte avisatā despre acelū complotū, și de aceea era tare în mișcare. Într'o fabrică mare a unū cetățenū fórte coservativū s'a aflatū în faptă totū feliulū de munițiune, și de arme. La unū Doctorū s'a aflatū vestmintele lui Kingelū, și de aceea se presupune, că elū 'larū fi eliberatū din prinsórea dela Spadaū. S'a arestat și persóne însemnate, ce ar fi luat parte la acest complot. Cercetările s'au pus în lucrare cu tótă activitaté.

Turcia

Știrele ce nea mai venitū despre áceta țéră, ce jocă o tristă rolă în teatrulū lumei de astăzi, sântū atâtū de încălcite, și pline de contraziceri, de nu putemū scóte din ele ceva lămuritū. Atăta însă se vede din tóte că Turcia se va supune la cererea Rusiei, și în privința S. Mormăntū, care pre cum se vede áceta este numai o condițiune accidentale a căștiga protectoratulū preste biserica grecescă din oriente, și a lua și influință la denumirea seū întărirea Patriarhului. Zurnalele de Constantinopole laudă purtarea lui Fuad Efendi mai vartosū că portaria aceea a ușioratū pusețiunea ministrului celui nou Rifat Pașa. În privința portării principelū Mencicof scrie Gazeta universale întrunū articolū din Constantinopole cu datū 10 Marțiu c. n. următoriele: Alaltăieri avu principele Mencicof audiență la Sultanulū. Elū a fostū petrecutū de D. Ozerof și dózecī și cincī alți ofițiri, între carii erau mulți stabali. De locū după aceea s'a dusū principele la Hosrev Pașa. Se vorbește că arū fi zisū bătrānului amicū alū rușilorū, că elū îi face áceta onorătoriă visită cu espresă poruncă a Domnului seū Împeratului Nicolaū, și că după aceea arū fi strigatū bătrānulū pașă netejinduși argintea barbă ca Simeone: acum potū în pace merge de aici! Cea din tăie visită a făcutū principele precum se știe în civilū. Turcīi primiră áceta fórte reū, însă fără dreptate fiindcă ministrii turcești și pe însuși ambasadorii, carii le facū visite, nu'ī primescū în uniformă ci în vestmintele de casă. Până acuma nu se știe încă bine misiunea acestui principe; Se vorbește însă că elū arū fi adusū multū aurū și argintū. Se pare dară că în S. Petersburgū arū cugeta ómenii cumcă în Stambulū dublanii tocmai așia luară ca și tunurile. –

– În 19 Martiú Colonelulú Stratimirovici și căpitaniú Nagi și Conte Nuijanú, Comisariú ruseúti ímperáteúti Cavalevsci și Berger s’au íntorsú iaráúti în Cataro. Misiunea lorú a ímpáciui unele diferinúte íntre Turci și Montenegriú a fostú íncoronatá de celú mái bunú succesú, și príncipele din Montenegro a pusú cele de lipsá în lucrare ca ómenii sei sá nu mái facá volniciú. Depspre dimisiunea lui Fuad Efendi zice „Gazeta Triestului“ cá acésta era croitá din partea príncelului Mencicof ca o condiúione fára care nu, cáci dupá ce marele Vizirú nu o vezu bucurosú, și cercá a miúca tótá pétra ca sá’lú ráúiná, ba dupá ce însuúși colonelulú Rose purtátoriulú trebilorú britanice în Constantinopole arú fi íntrevenitú pentru remánerea lui în otelulú de ambasadá alú Ruúilorú, iarú fi respunsú D. Ozerof sá’l lase în pace, cáci príncipele face acésta nu din urá personale cátre Fuadú, ci din amesuratá poruncá a suveranuluiú seú.

Ládiúta de Poúta.

D. G. D. în Urbea mare. Amú primitú balada ce ne aúti trimisú, și ne pare reú, cá colónele acestuí Ziurnale nu potú primi, de cátu poiesie fugitive, uúiore, scrise cu gustú și simúimántú poieticú, și care se nu fie mái lungi de 6-7 strofe, cáci altfeliú desfigurézá colónele.

D. D. A. Ú. în Aradú salutare omicabile și colegiale. Scrisórea amú primitú numai în 21 Mar. 2 Apr. tárziú, și de aceea nu amú potutú face nici o íntrebunútare din ea, cáci ia trecutú timpulú. Amú fi doritú sá auzimú ceva despre trecerea deputáúionei nóstre.

D. P. G. M. în Elópatacú. De aicea mergú numerii fára nici cea mái micá greúélá, cercetaúti mái cu démáruntulú la poúta din Braúovú.

D. F. H. în Sanislo-Satmare. Nu ve putemú servi. Telegrafulú Romanú se ocupá cu lucruri mái serióse, decátú cele ce ne trimiseráúti.

Cursulú banilorú la Viena în 1. Aprilie. Calend. noú.

Aurulú _____ 114 $\frac{1}{4}$

Argintulú _____ 109

Redactor respunzetoriú: **Dr. Vasici.**

Editura și tipariulú Tipografieú diecesane.